

Najboljši

kontakt
med prodajalcem in kupcem
ustvarjajo oglasi v
dnevniku „Glas naroda“

Mesečna naročnina
25 Din. za inozemstvo 35 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Oglasi po ceniku. Pri večkratnih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

- Mi in Habsburžani
- Nad 16 milijonov za javna dela v Dravski banovini
- Dr. Koce: Naše gospodarsko stanje
- Slike naših narodnih noš

Št. 90 Izhaja vsak dan V Ljubljani v torek, dne 30. julija 1935 Rokopisov ne vračamo Leto I

Mi in Habsburžani

Vznemirjenost zaradi čudne odločitve avstrijske vlade, da povrne članom bivše habsburške dinastije vse njihovo privatno premoženje in jim nato dovoli še povratek v Avstrijo, se ni še podelila. Povsem naravno je, da se je odpor proti prikriti možnosti definitivnega povratka Habsburžanov na avstrijski prestol, ki je v principu podana prav v tej navidezno nedolžni in povsem notranji odločitvi avstrijske vlade, pokazal najprej v krogih Male antante, ki je v tem vprašanju imela že od prvga začetka do potankosti jasno stališče. V nekaterih evropskih prestolnicah je morda vzbudilo neupravičene nade dejstvo, da se navzlic tako važni konkretni odločitvi avstrijske vlade svet Male antante ni sestal na poseben posvet, kakor je bilo to v običaju ob vsakem drugem važnejšem vprašanju, ki je, kakorkoli, zadevalo Srednjo Evropo. Del tujega tiska je iz tega dejstva celo že koval svoje posebne račune in z neprikritim veseljem napovedoval kar — konec Male antante. Ta konec naj bi baje pripravljala... Češkoslovaška, ki da se je med dvema zlema — »anšlusom« in Habsburžani — odločila rajši za manjše zlo, za Habsburžane, in s tem proti dosedanji koncepciji držav Male antante v habsburškem vprašanju.

Kakor vedno, so bile tudi to pot vse take in podobne govornice in napovedi demantirane po samem razvoju dogodkov in razkrinkane za golo — pobožno željo dobro znanih nasprotnikov tega najsolidnejšega državnega bloka v Srednji Evropi. Viri teh sovražnih vesti in senzacionalnih poročil so bili to pot sicer drugačni kakor običajno, ker se je pač tudi mednarodni položaj v zadnjih mesecih korenito spremenil. Mednarodni oportunizem trenutno še nasvetuje tradicionalnim sovražnikom Male antante, da ji kažejo zaenkrat prijaznejše lice... Nič čudnega, če je zdaj zaradi medsebojne rivalitete pograbilo za to kost — druga država, katere časopisje že nekaj tednov napoveduje popolno preorientacijo v zunanje-političnem kursu naše države in dveh ostalih zaveznic Male antante — v škodo navdve trdne dosedanje skupnosti.

Nič nas v tej igri naših sovražnikov ni moglo bolj veseliti od dejstva, da so vse te senzacionalne vesti od zunaj prvi postavili na laž — Češkoslovaki sami. Iz izjav, ki jih je podal češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, kakor tudi iz pisanja češkoslovaškega časopisja vseh strank in barv, si je mogel biti vsakdo na jasnem, da se Češkoslovaška v tem vprašanju ni niti za las oddaljila od znane koncepcije Male antante: Povratek Habsburžanov je mednarodno vprašanje, ki ga enostransko ne more rešiti Avstrija sama, pa tudi ne vesleje brez predhodnega sporazuma in posvetovanja z državami Male antante! O tem vprašanju je praški oficijozni list »Prager Presse« napisal pred kratkim ono znano odločno besedo o izganjanju hudiča z Belebubom, ki smo jo v izvlečku objavili tudi mi. — Češkoslovaška javnost je tako odločno in z vso silo reagirala na samo možnost povratka zasovražene dinastije, ki v nenemških narodih pokojne Avstrije ni imela nikoli prijateljev in si jih s svojo znano politiko tudi nikdar vzgojiti ni mogla.

V luči teh ugotovitev pa zadobe še prav posebno veljavo besede, ki jih je v soboto izrekel v senatu naš sedanji zunanji minister g. dr. Stojadinović, ko je v tem vprašanju še posebno poudarjal solidarnost pogledov vseh treh držav Male antante. Odmev njegovih izjav v tujem časopisju nam je najboljši dokaz, da je bilo njih svarilo zelo na mestu. Stojadinovičev zagotovilo z najvišjega mesta, da »tako, kakor mi, gledajo na to vprašanje tudi naši zvesti prijatelji in zavezniki, Češkoslovaška in Rumunija«, je tudi v tujni razprši, lo zadnje dvome o skladnem odločnem skupnem »ne« vseh držav Male antante proti Habsburžanom, da lahko zares »mirno gledamo na razvoj dogodkov«, kakor je to poudaril naš zunanji minister, tudi v tem vprašanju.

* Sokolsko društvo Ljubljana III. je sklenilo, da se udeležijo proslave v Zürich 4. avgusta. Vožnja in prehrana Din 30 za osebo. Članstvo brez izjeme v slavnostnem kroju. Kdor se želi udeležiti, naj javi svojo udeležbo načelnstvu Sokola III. Uprava.

Resen incident v Afriki

Po „Timesovem“ poročilu je prišlo do spopada med Italijani in Abesinci, v katerem je padlo 40 Italianov in 20 Abesincev

LONDON, 29. julija. AA. »Times« poroča o novem italijansko-abesinskem incidentu, ki se je pripetil pred osmimi dnevi v bližini Ual-Haita na eritrejski meji. Kakor trdi poveljnik abesinske obmejne čete, so Italijani prodri v abesinsko ozemlje in se utaborili ob nekem potoku. Abesinci so pršli po dolini potoka nazdol in naleteli na Italijane. Po prvih streljih so bili Italijani prisiljeni umakniti se. Med umikom so jih Abesinci nenadoma napadli, tako da je bilo 40 Italijanov ubitih. Abesinski

oddelek je izgubil 20 svojih ljudi. Italijanom je nato prišel na pomoč motoriziran oddelek vojaštva. Zaradi tega incidenta je abesinsko vrhovno poveljstvo odposlalo na severno mejo 1700 vojakov, da ojačajo tamkajšnje obmejne straže. Abesinci računajo, da se bodo sovražnosti v primeru vojne pričele na severni meji. V kratkem bo odposlanih v mejni sektor, kjer se je pripetil obmejni incident, nadaljnih 7000 abesinskih vojakov.

Kaj bodo skuhalo v Zenevi?

Abesinija odklanja italijanski predlog o postopku v arbitražni komisiji

RIM, 29. julija. AA. Snoči je prispelo v Rim poročilo tajništva DN, ki obvešča italijansko vlado o odgovoru Abesinije na njeni noti z dne 12. in 23. julija. Abesinija odklanja italijanski predlog, po katerem naj bi arbitražna komisija sicer nadaljevala razpravo o obmejnih incidentih, vendar ne bi smela naleteti vprašanja meja, kakor se je to zgodilo, ko je zastopnik Abesinije poudaril, da je treba proučiti incident pri Ualualu z vidika, da je ozemlje okrog njega sicer v italijanski oblasti, da pa njena oblast doslej še ni bila pravno priznana. Abesinska vlada je prosila tajništvo, naj poskrbi, da bo svet DN na svojem zasedanju točno določil delokrog arbitražne komisije.

ZENEVA, 29. julija. W. Glede na poslednja sporočila iz Rima in Addis-Abebe sodijo zenevski politični krogi, da bo svet DN dejansko samo znova poizvel arbitražno postopanje med Italijo in Abesinijo zaradi obmejnih incidentov pri Ualualu in drugih obmejnih krajih. Vse pa kaže, da bo treba dati italijansko-abesinski arbitražni komisiji daljši rok za uje arbitražne posle, tako da bi se svet DN ne bilo treba sestati spet 25. avgusta, kakor je bilo to prvotno določeno, temveč šele pričetkom meseca septembra.

Šef italijanske delegacije Aloisi

LONDON, 29. julija. Reuter z zanesljivostjo doznava, da se Italija namerava udeležiti zasedanja sveta DN. Drevi odpoluje večina italijanskih delegatov v Zenevo. Šef delegacije Aloisi se pa odpelje jutri.

Mandat za sestavo nove nizozemske vlade

ima spet Colijn

HAAG, 29. julija. AA. Kraljica Viljemina je danes dopoldne poverila dosedanjemu predsedniku vlade Colijnju mandat za sestavo izvenparlamentarne vlade na najširši podlagi. Mislijo, da bo dr. Colijn obdržal vso dosedanjo vlado, ki formalno itak ni bila parlamentarna vlada, in da bo najbrže izvršil samo nekatere manjše izpremembe.

Ko je kraljica Viljemina izročila Colijnju mandat za sestavo nove vlade, je izrazila željo, da bi Colijn sestavil vlado čim prej, to je v roku par dni.

Sklep kronke, da poveri mandat za sestavo nove vlade Colijnju, je zbudil veliko navdušenje, ker mislijo, da bo mandat delal na to, da ohrani sedanjo vrednost goldinarja. Mislijo, da bo Colijn predložil listo svoje vlade, če že ne danes, pa zanesljivo jutri dopoldne kroni v odobritev. Čeprav se mandat glasi za sestavo izvenparlamentarne vlade, pričakujejo, da bo vendarle obsegala zastopnike katoliške stranke iz prejšnjega kabineta. Socialisti bodo to pot ostali zunaj vlade.

350.000 ha zemlje pod vodo 500 milijonov dolarjev škode

SANGAJ, 29. julija. AA. Predsednik odbora za pomoč poplavljenecem, je na povratku s potovanja po dolini Jankite izjavil, da je povodinj zajela 350.000 ha zemlje. Škoda znaša 500 milijonov dolarjev. Okoli 10 milijonov ljudi čaka podpore.

BERLIN, 29. julija. Tudi DNB doznava iz Rima, da je italijanska vlada sklenila udeležiti se zasedanja sveta DN v sredo v Zenevi. Italijo bodo v Zenevi zastopali razen njene delegacije tudi mnogoštevilni strokovnjaki in pravniki. V poučenih rimskih krogih trde, da bo Italija odredila svoje stališče v Zenevi po tem, kako se bo razvijala debata v DN. Italija se udeležiti zenevskega zasedanja v upanju, da se bo razprava gibala samo v mejah nadaljnega postopka za pomiritev; če bi se pa v nasprotju s tem pričel razvijati debata raztegnila tudi na druga vprašanja, si Italija pridrži pravico do pridržkov.

V rimskih političnih krogih izjavljajo, da se bo pokazalo, da postajajo nade v mirno urešitev tega spora čedalje manjše, ker je včeraj Abesinija odklonila predlagano nadaljevanje pomirjevalnega postopanja.

Beck ne pojde v ženevo

Varšava, 29. julija. AA. Kakor poročajo listi, se zunanji minister polkovnik Beck ne bo udeležil izrednega zasedanja sveta, ki orične pojutrnjem, da intervenira v italijan-

sko-abesinskem arbitražnem sporn. Poljsko bo na tem zasedanju zastopal njen poslanik v Londonu grof Radziński.

Litvinov — peti razsodnik!

Litvinov — peti razsodnik! London, 29. julija. v »Sunday Dispatch« je objavil članek, v katerem se omira na napovedi, da bo ruski zunanji minister Litvinov izbran za predsednika italijansko-abesinske arbitražne komisije kot njen peti član.

Poziv dodekaneškim Grkom da zapuste Abesinijo

PARIZ, 29. julija. Havas poroča, da je italijansko poslanstvo v Addis-Abebi pozvalo vse italijanske državljane, ki so rodom z dodekaneških otokov naj nemudoma zapuste Abesinijo. Kakor je znano, je večina italijanskih državljanov, ki so bivali v Abesiniji, že zapustila abesinsko ozemlje. Le manjša skupina, med njimi tudi vsi Dodekanežani ki so po rodu Grki, se doslej pozivom italijanskega poslanstva niso odzvali.

Habsburško maslo se topi...

PARIZ, 29. julija. r. Današnji »Temps« razpravlja v uvodniku o stališču, ki ga zavzema Mala antanta do habsburškega vprašanja. V zvezi s tem list posebno poudarja mogočne in močate izjave predsednika vlade dr. Stojadinoviča, ki je že v svojem govoru v skupščini docela svobodno govoril o vseh vprašanih mednarodne politike. Noben državnik, ki se zaveda svoje odgovornosti, ne bi mogel govoriti jasneje in precizneje. Toda po govoru predsednika vlade dr. Stojadinoviča so se pojavili v mednarodnem položaju novi momenti. Nedavni sklep dunajske vlade, da vrne članom habsburške rodbine njihova posestva, je vzbudil resno pozornost v Pragi, Bukarešti in Beogradu, zlasti zato, ker se je v zvezi s tem ponovno pojavila misel na restavracijo Otona Habsburškega. V svojem govoru v senatu se je dr. Stojadinović odločno in jasno izrekel tudi o tem vprašanju: Mala antanta ostane slei ko urei odločno zoper vsako restavracijo Habsburžanov. Če iz tega se vidi, v kakšno nevarnost bi mogla spravitj Avstrijo evolucija tega

vprašanja, ki bi se mogla izvršiti samo v absolutno novih razmerah in s prisostvom vseh držav, zainteresiranih pri ohranitvi reda in mira v Srednji Evropi.

PARIZ, 29. julija. AA. Francoski listi se tudi danes bavijo z novim konkordatom med Svetlo stolico in kraljevino Jugoslavijo. Listi prinašajo izčrpane izvlečke iz uradnega komunikata in naglašajo, da so se na podlagi medsebojnih popustov dosegli blagodejni uspehi, ki bodo omogočili stalno in vse boljše ureditev razmerja med kraljevino Jugoslavijo in Svetlo stolico.

Tudi Tirolska proti Habsburžanom

DUNAJ, 29. julija. AA. Glede na navodila, da naj občine ne volijo Otona Habsburga za častnega meščana, se doznava s poučne strani, da je tirolska vlada že izdala zaupno okrožnico občinam, s pozivom, da naj ne volijo več Otona Habsburškega za častnega občana.

Poljaki in Ukrajinci

VARŠAVA, 29. julija. AA. Ukrajinski metropolit Sceptički je izdal izjavo, ki je zbudila zelo veliko pozornost v varšavskih političnih krogih. Knez Sceptički pravi, da se opaža neko nomirjenje v razmerju med Poljaki in Ukrajinci. Vtis ima, da sta oba naroda pripravljena odstraniti vzroke, ki so privedli do sedanjega položaja.

Glede normaliziranja poljsko-ukrajinskih odnosov je knez Sceptički dejal, da po njegovi sodbi ni treba nikake uradne zjave o tem, tem manj, ker stoji na čelu vlade in v vodstvu manišinske politike ljudje, ki že s svojo osebnostjo potrjujejo željo, da se ukrajinsko vprašanje uredi na resen način, ta želja ima pa blagodejen odmev tudi na ukrajinski strani.

Poljski izjavni tisk ugotavlja, da metropolit v svoji izjavi opuša svoje prejšnje stališče. Veliko pozornost je zbudila tudi dispencija treh uniatskih duhovnikov, izvršena po metro-

politovem nalogu. Ti duhovniki so bili na vodilnih mestih v ukrajinskih bogoslovjih in pristaji radikalne smeri. Odstavljeni so brez motivacije.

Litva v Wilnem

VARŠAVA, 29. julija. AA. Poljski listi poročajo, da je Litva ponovno okrepila svoj gospodarski vpliv v Wilnu. Zadnja dva meseca so Litovci odkupili več veleposesev in jih poselili z Litovci. Prav tako marljivo ustanavljajo litovske poljedelske zadruge v pokrajinah Wilnu, Grodnu in Suvalkiju.

Demonstracije proti Židom

VARŠAVA, 29. julija. AA. V Gdansk in Zoppotu je prišlo do demonstracij proti Židom in Poljakom. Demonstranti so nosili v sprevodu zemljevide, na katerih je bila poljsko-gdanska meja, kakor jo je določila mirovna pogodba, označena z rdečim, ob njej se je pa »Krvava meja«.

Politični utrinki

Dr. Stojadinovićev odgovor dr. Angjelinoviću

V proračunski debati v senatu je govoril tudi dr. Angjelinović, ki je v svojem govoru zlasti naglašal, da pomeni vlada dr. Stojadinovića demobilizacijo šestomajarske politike...

Na ta del Angjelinovićevega govora je odgovoril predsednik vlade dr. Stojadinović v zelo energičnem tonu, ki je napravil v senatu zelo močan vtis...

Mi smo, gospodje, prišli, da likvidiramo atmosfero, ki je bila polna elektricitete, polna napetosti, mi smo prišli, da odpremo potreben varnostni ventil...

Gospodje, mi nismo prišli, da demobiliziramo nacionalne sile, temveč gre za to, da zberemo vse konstruktivne narodne sile. Če smo prišli, da demobiliziramo nekatere teh sil, tedaj samo one jugofašistične narodne sile...

Gospodje, prosim vas, da se s tem zadovoljite in da daste vladni čas za vprašanja, o katerih se še ni izjavila in ki — kakor trdi g. Angjelinović — obstoje, da jih reši v ozračju pomirjenja in mira...

Za narodno edinstvo in dr. Mačka

Preteklo nedeljo je priredila opozicija celo vrsto shodov, ki so večinoma dobro uspeli. Zemljoradniki so imeli svoj veliki shod v Prijedoru. Na shod so prišle velike množice, ki so vzklikale kralju in narodnemu edinstvu ter voditeljem združene opozicije dr. Mačku, Davidoviću in Jovanoviću...

Napovedana gospodarska konferenca

BEograd, 29. julija. b. Kakor smo zvedeli se pripravljajo velika gospodarska konferenca, ki se bo vršila v Beogradu. To konferenco sklicuje bivši minister Marko Kožul...

Milan Grol o pogledih demokratske stranke

BEograd, 29. julija. b. Včeraj je imel v Pagerdanu bivši minister Milan Grol, pripadnik Davidovićeve stranke političen shod, na katerem je iznesel poglede bivše demokratske stranke na bodočo ureditev države...

Svečana proslava kraljevega rojstnega dne

BEograd, 29. julija. b. Roistni dan Nj. Vel. kralja Petra II. na dan 6. septembra se bo letos posebno svečano proslavil. Prirejena bo revija čet na Baniji in sodelovala bosta tudi senat in narodna skupščina.

Shod Združene opozicije v Kragujevcu

BEograd, 29. julija. b. Združena opozicija pripravljajo veliko manifestacijsko zborovanje v Kragujevcu na dan 25. avgusta. Na tem shodu v sruu Sumadije bodo

Ob nedeljah vse iz Ljubljane — beži

Ze včeraj smo v nedeljski kroniki opisali, kako prijetno in živahno je v našem mestu o pasjih dneh, čeprav nismo naslikali bajno detehte Ljubljance in iz nje se vzdigajočih oblakov mušic...

Ljubljana gotovo še nikdar ni tako sijajno dokazala, da je v resnici pravi jugoslovanski Solnograd in center vsega tujskega prometa ter letoviškega življenja vse države...

Vsi hoteli in vse privatne hiše od kleti pa do tja gori za dimniki so prenapolnjene z gosti z vseh strani sveta. Strehe vagonov ekspresne električne železnice se lomijo in vdirajo pod gneto pasajirjev...

Vse je jasen dokaz, da moramo nemudoma sezidati novo letno gledališče, kakršno so nekateri zahtevali in bi veljalo samo nekaj milijonov. Plača naj ga mestna občina Ljubljanska, ki ne ve, kam z denarjem.

Ljubljančan se pa boji gnetc in se ob takih prilikah raje umakne iz mesta, da ne bi bil tujcem napoti. Tujskoprometna statistika in hotelski izkazi pa seveda varajo oblasti in javnost, ker trde, da niti tistih treh judovskih agentov ni več v Ljubljano...

Dragoljub Jovanović o programu opozicije

Na shodu opozicije v Sremski Mitrovici in v Šabcu je bil glavni govornik dr. Dragoljub Jovanović, ki je na shodu v Sremski Mitrovici konkretiziral program opozicije v teh treh točkah: 1. edinstvo Jugoslavije, 2. Jugoslavija naj bo seljačka država in 3. Jugoslavija naj bo poštena delavsko-kmetška država...

V znamenju pomirjenja

V nedeljo, dne 28. t. m. je vabil upravni odbor Prosvetnega društva Blaž Pojčnikove čitalnice v Št. Vidu člane in prijatelje na občni zbor in to v prostore cerkvenega doma. Ljudstvo je napolnilo dvorano. Prireditelji so pa izkoristili to priliko ter izpremenili občni zbor v političen shod...

obljublja rešitve iz sedanega kaotičnega stanja. Obenem pa naj bi imela ta konferenca namen pregledati in prešteti vse one gospodarske faktorje, predvsem strokovnjake, ki jih bo treba končno pritegniti k skupnemu konsolidacijskemu delu...

nastopili vsi opozicijski voditelji, Davidovičevi in zemljoradniki sedanje izvenparlamentarne opozicije. Oboji upajo, da bo spregovoril tudi dr. Maček, da se shoda udeleži in pove svoje mnenje glede ureditve države.

Dr. Auer v Neaplju

Rim, 29. julija. AA. Jugoslovanski pravosodni minister Ljudevit Auer se je v soboto popoldne odpeljal s svojo soprogo in hčerko ter osebnim tajnikom Zmajevićem v Neapelj. Potovali so z avtomobilom, ki ga jim je stavil na razpolago kraljevski poslanik pri Vatikanu Jevrem Simić.

Namestitve

BEograd, 29. julija. b. Za pristava v 6. skupini je postavljen v ministrstvo finance inž. Alojzij Podpečan, pri Poštni hranilnici v Ljubljani je postavljena za uradnico Marija Lovrenčić; postavljen je za kontrolorja VI. skupine za vzdrževanje proge na Jesenicah Rajko Rot, dosedaj kontrolor v mašinskem oddelku glavne direkcije v Beogradu.

Odhod angleškega poslanika

BEograd, 29. julija. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je priredil snoči v Hotelu na Avallj intimno večerjo na čast Nevillu Hendersonu, poslaniku Velike Britanije na našem dvoru. Bila je to poslovilna večerja g. Hendersonu, ki po petih letih službovanja v naši državi odhaja na svoje novo mesto.

promet. Kam naj torej Ljubljančan gre v nedeljo ob taki vročini?

Voda edina rešitev!

Ze zaradi visoke številke in vezovanja Anč skrajno izčrpana ali po domače rečeno »izpumpana« Ljubljana se je v glavnem zatekla v vodo. Naravno, kam pa hoče, če je taka suša! Pod Črnuškim mostom je bilo tako, kakor bi bil v vodo in na prod iz neba iztresel ogromno košaro žabjih krakov. Vsa gosta je bila tudi Sora od Medvod mimo Rateč pa do Skofje Loke, še večja gneča pa v Gradašci pod Bokalcami.

Nedeljski promet na železnici.

Tako se je zgodilo, da je bila Ljubljana v nedeljo prazna ter pusta in popoldne sploh človeka nisi videl na cesti. Ze v soboto se jih je mnogo odpeljalo z avtomobili in avtobusi ter z železnico, prav velik je bil pa naval na vse vlake v nedeljo, čeprav je vsaj polovica izletnikov poletela v okolico s kolesi. Na Gorenjsko se je takoj zjutraj odpeljalo s »turistom« 1800 izletnikov, ob 7.20 jih je s potniškim vlakom sledilo še 640, s kopalnim vlakom jih je pa proti Skofji Loki odšlo 512, vrnilo se jih je pa z večernima vlakoma 2445. Med kamniškimi vlaki je bil najbolj zaseden vlak ob 14., ki je vzlet seboj 676, seveda predvsem kopalcev, a vrnilo se jih je z vlakom ob 18. uri 600, z izletniškimi pa 590. Tudi Dolenjska je upravičeno še v modi, saj se je z izletniškimi vlakom peljalo na to stran 450 Ljubljančanov, zvečer se jih pa z njim spet vrnilo prav veselih kar nad 100 več, namreč 556, a tudi v ponedeljek z jutranji mvlakom se jih je še dosti pripeljalo iz raznih židanic in gorc.

moralno mnogo nižje kakor pa politični zbori pred 6. januarjem. Glavni govornik je bil učitelj Franc Erjavce, to je tisti mož, katerega je Učiteljsko združenje izključilo iz svojih vrst.

Operiral je z vsemi mogočimi šlagerji in osebnimi napadi, da ljudstvo tem bolj v političnem sovraštvu podžge ter razpali politične strasti, kar mu je v precejšnji meri uspelo. Napadal je bivšega bana dr. Draga Marušića, ministra Puelija in dr. Kramerja, poselnika Pipana, posebno pa poslanca Komana ter pri svojih napadih navajal popolnoma neresnične trditve. Toda v masi je to delovalo. Padali so klici: »Dol z njimi, na gavge z njimi itd. Napaden je bil tudi šolski upravitelj, ker ni izobesil zastave na šolskem posloju za to politično prireditelje.

Vprašamo: Ali je to v smislu pomirjenja? Ali to spada v cerkveno dvorano? Ali je to krščansko? Ali je to v smislu pravil Prosvetnega društva? In ali tako pojmujejo gg. prosvetno delo? Z nami enakih misli, so bili tudi vsi trezni in pošteni pristaši bivše SLS, ki so tako postopaje in tako zlorabo prosvetnega društva ostro obsojali. Vsi oni prireditelji, ki so bili vidni in ki so se skrivali, naj vedo, da ne delajo v duhu one politike pomirjenja, ki jo skuša ravno sedanja vlada dr. Stojadinovića uvesti. Kajti nihče ne more mirno prenašati neosnovanih napadov brez krepkega odpora. Na ta način se pa obnavlja stara škodljiva strankarska borba.

Upokojitev

BEogra, 29. julija. Upokojen je Ludvik Jutras, davčni kontrolor v šesti skupini na davčni upravi Maribor-mesto.

predovanje

BEogra, 29. julija. Imenovani so: za načelnika oddelka za agrarno politiko kmetijskega ministrstva v tretji skupini druge stopnje Vladimir Vukosanić, inspektor istega ministrstva v četrti skupini prve stopnje; za načelnika oddelka za rastlinsko proizvodnjo kmetijskega ministrstva v tretji skupini druge stopnje Borislav Milutinović, načelnik oddelka za agrarno politiko pri istem ministrstvu; za višjega kmetijskega svetnika kmetijske zbornice in kontrolne postaje v Zagrebu četrti skupini druge stopnje dr. Željko Kovačević, višji kmetijski svetnik na isti postaji v peti skupini; za agrarnega referenta pri sreskem načelstvu v Varaždinu v šesti skupini Vjekoslav Nemeč, pomožni agrarni tajnik pri istem načelstvu v sedmi skupini; za višjega kmetijskega pristava državne žrebarne v Karadjordjevu v sedmi skupini Djordje Vrhovac, kmetijski pristav na isti žrebarni v osmi skupini.

Vladimir Skrbinšek angažiran v Skoplju

Ker je mariborski režiser g. Vladimir Skrbinšek podpisal pogodbo z gledališčem v Skoplju, kjer je nastavljen kot režiser na tamkajšnjem gledališču. Maribor izgubi tega odličnega igralca. Mariborsko občinstvo ga bo težko pogrešalo.

PTUJSKA KRONIKA

Slovo konzula Sevčika od ptujske JČ lige

Konzul CSR v Ljubljani ing. Sevčik Josip, ki je premeščen, se je v nedeljo pripeljal z avtom v spremstvu svoje gospe soproge in svaka v Ptuj, da se poslovita tudi od tuk. JČ lige.

Jugoslov. čehoslovaška liga v Ptujju mu je priredila v Narodnem domu prirsčen sprejem. Pozdravili so ga predsednik lige g. dr. Wisenjak Alojz, mestni načelnik gospod Ladislav Jerše in sreski podnačelnik g. dr. Tomšič. Nato si je gost ogledal naše mesto in njegove zanimivosti, predvsem pa Ferkov muzej, ki mu ga je razkazal g. profesor Alič, in o katerem se je zelo pohvalno izrazil.

Po zakuski, ki mu je bila prirejena v restavraciji »Pri pošti«, se je konzul zahvalil vsem navzočim za prijazen sprejem, se prirsčno poslovil in se odpeljal nazaj proti Ljubljani.

S smrtno rano je prevozil poldrugi kilometer

V petek popoldne se je vračal na kolesu 34 letni Kajnc Franc, trgovec z moko v Budini, iz Ptuja domov. Pred gostilno Brenčič na Ormoški cesti je hotel prehiteti voz, naložen s senom. Ko je privozil na levo stran voza, mu pridirja nasproti dvoprednja kočija, ki se z vso silo zaleti v voje voza, ki so Kanjca zadele v trehuh. Padel je na tla, pa kljub težki poškodbi sam vstal, sedel na kolo in se odpeljal proti domu, ki je od kraja nesreče oddaljen priločno 1 in pol km. Doma se je od silnih bolečin zgrudil na tla. Poklicani zdravnik je odredil, da so ga odpeljali takoj v bolnišnico, kjer so ga operirali. Nesrečnež ima predrta čreva in skoro ni upanja, da bi ostal pri življenju.

Nesrečo je zakrivila prav za prav zla usoda, ker voznika nista mogla opaziti drug drugega, ker je bil med njima voz, visoko naložen s senom.

12 letni požigalec

V Smolincih pri Sv. Antonu v Sl. Goricah je pred dnevi pogorelo posestvo Paluca Matije. Požigalec je 12 letni Avgust Fras, viničarski sin iz Zagorčev, skrajno pokvarjen fant, ki je pred letom ušel svojim staršem in se od tedaj klati po okolici, katero je ogrožal s svojimi tatvinami. Orožnikom se je znal zelo spretno izmikati tako, da ga niso mogli dobiti v roke.

Prikladni se je k posestniku Palucu. Doma je bila 12 letna Sirk Julijana sama. Zahteval je od nje jedi in denarja. Ker pa njegovi želji ni ugodila, čaš, da brez dovoljenja ne sme dati ničesar, jo je malopridnež pretepel, napodil iz hiše in nato podtaknil ogenj, ki se je razširil po vsem posloju. Lastnik trpi veliko škodo, malopridnež pa je bil celo tako predrzen, da je iz bližnje okolice opazoval požar. Upati je, da bo oblast storila vse, da se okolica iznebi tega malopridneža.

Borzna poročila

Curih, 29. julija. Beograd 7, Pariz 20.24, London 15.17, Newyork 306.375, Bruselj 51.90, Milan 25.075, Madrid 41.95, Amsterdam 206.30, Berlin 123.25, Dunaj 58.60, Stockholm 78.20, Oslo 76.20, Kopenhagen 67.725, Praga 12.70, Varšava 57.90, Atene 2.92, Carigrad 2.475, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.70, Buenos Aires 0.8175.

Zadeva časti vseh Jugoslovčanov so rojaki v sužnosti! Ščitimo svojo nacionalno čast ter pristopajmo k Braniboru!

Sport

Teniško prvenstvo Bleda

Prvaki Hecht (ČSR), Friedleben (Nemčija), Hecht-Časka (ČSR) in Časka-Kovačeva.

V nedeljo je bil končan tenis turnir na Bledu, katerega se je udeležila poleg drugih inozemcev tudi kompletna češkoslovaška Davis-cup ekipa razen Menzla. In z izjemo Pallade so nastopili tudi vsi naši najboljši tekmovalci. Ta turnir je prinesel našemu mlademu igraču Mitiču nepričakovano lep uspeh. V tretjem se je setal z drugim najboljšim Čehoslovakom Časko in po dolgi lepi borbi je Mitič zmagal s 13:11 in 6:1. V pol finalu pa je Mitič izgubil s Kukuljevičem 7:5, 6:4. Tretji Čehoslovak Hecht je porazil Schäfferja s 6:1, 6:1, in je v pol finalu odpravil Punčeca s 7:5, 6:4, ki je pred tem zmagal nad Konjovičem s 6:2, 6:4.

V finalu je Hecht gladko zmagal nad Kukuljevičem v prvem setu ter je drugi set že vodil s 5:3. Toda Kukuljevič je izenačil in končno tudi dobil set. Tretji set je Kukuljevič izgubil s 6:4 potem, ko je že vodil s 4:2. Četrty set je Hecht zopet gladko odločil v svojo korist. Končni rezultat je bil 6:2, 5:7, 6:4, 6:4.

Tudi v dvojicah gospodov so zmagali Čehoslovaki. I. Hecht-Časka z zmago nad parom Kukuljevič-Schäffer s 6:2, 6:4, 0:6, 6:3. To je bila tudi najlepša igra na turnirju. Od naših je bil Kukuljevič boljši. Od gostov pa se je odlikoval Hecht. Časka pa je šele v zadnjem setu prišel do izraza.

Pri damah posamezno je zmagala 53-letna g. Friedlebenova, bivša 7-kratna nemška drž. prvakinja nad sedanjo jugoslovansko prvakinja gđ. Kovačeva s 6:3, 6:2.

V tekmovalju mladine do 18. leta je zmagal odlični Mitič nad drugim našim najboljšim Čikošem s 6:4, 6:4.

Kot zadnja igra je bila odigrana finalna partija mešanih dvojic, v kateri je zmagel par Časka-Kovačeva nad parom Mitič-Florijanova z 9:7, 6:4. Med tem, ko je Mitič v tej igri popolnoma zatajil, se je gđ. Florijanova izkazala kot izvrstna in požrtvovalna partnerica. Časka je igral boljše kot pri dvojici gospodov.

III. mednarodni table-tenis turnir na Bledu

»Zagonetka iz Pančeva« Stein K. sigurno porazi vse najboljše jugosl. igrače.

V dneh 26. in 27. t. m. je bil odigran na Bledu v Kazini III. internacionalni table-tenis turnir. Mednarodno udeležbo so tvorili nekateri zunanji na Bledu zbrani gostje. Tudi udeležba naših igračev je bila majhna. Sicer pa so bili zbrani na tekmovalju z nekaj izjemami vsi najboljši jugoslovanski igrači: Heksner, Marinko, Mayer, Weissbacher, Stein, Žiža. Tekmovanje je bilo razdeljeno na 7 disciplin ter je bilo prav dobro izpeljano. Glavno nagrado, prehodni pokal, si je priboril komaj 16letni Stein Karol (Pančevački SK), ki je gladko odpravil vs. svoje nasprotnike; med njimi tudi večkratnega državnega prvaka Heksnerja, ki je po treh letih prvič moral odstopiti prvo mesto. Sicer so pa bili rezultati naslednji:

1. Gospodje posamezno:

Po odigranih prvih kolih je zmagal v semifinalu Heksner nad Ebnerjem, prvakom Trsta, 3:0. Stein »zagonetka iz Pančeva« je gladko odpravil Žižo s 3:1. Prav tako je Mayer brez truda stresel Nagya s 3:1. Le Weissbacher je imel obilo posla z Marinkom ter ga je le s težavo odpravil s 3:2. V finalu je Stein zmagal nad Heksnerjem 3:0, Mayerjem 3:2, Weissbacherjem 3:0. — 2. Heksner proti Mayerju w. o. in Weissbacherju 3:0. — 3. Mayer 3:0 in — 4. Weissbacher.

2. Dame posamezno:

1. Straus (Prah), 2. Peteln (Bled), 3. Neuer, 4. Matanovič. Petelnova z Bleda se je pokazala kot prav dobra igračica in le škoda je, da nima prilike za pogostejše nastope, kjer bi si nabrala potrebne rutine.

Kratke sportne vesti

Naša waterpolo reprezentanca v Bruslju ne žanje ravno lavorik. Do sedaj je izgubila vse tri tekme: s Francijo 5:0, s Švedsko 3:1, z Nemčijo pa 5:1.

Na internacionalnem mitingu v Helsingforsu je dosegel Japonec Ošima v troskoku 15,47 m.

Miller, ameriški svetovni boksarski mojster v peresni teži je v Liverpoolu

Tekma žanjic Društva kmetijskih fantov in deklet Kapela v Slatini-Radencih

Skupina članic tekmovalk in članov z ocenjevalno komisijo. Zanimivo je, da je dobila prvo nagrado najstarejša tekmovalka 63 letna Terezija Sernee. Na sliki jo vidimo v sredi med komisijo.

Naša vas

Društvo kmetijskih fantov in deklet na Sv. Plaini.

Naše mlado društvo je dne 14. julija t. l. priredilo na vrhu Sv. Plainine, znane izleznice točke Zasavja, svojo tekmo koscev.

Po pozdravnem govoru podpredsednika Tori Lojza in deklamacije tov. Tori Pepece je vse navzoče občinstvo, ki je sestajalo največ iz turistov, prav prisrčno pozdravil delegat Zveze tov. Aleksander Turnšek. Ko so tovariši zaigrali

kmetko himno, se je pričelo tekmovalje koscev. Med 11 tekmovalci je dosegel prvo mesto tov. Tori Tonče, ki je dosegel 8 min. 30 sek. Kot nagrado je dobil lepo srebrno uro. Drugo mesto je dosegel tov. Zupan Matevž, tretje Matko Franc in četrto Izlakar Nande. Vsi so dobili lepa praktična darila. Po tekmi se je razvila prijetna domača veselica v planinski koči. Prireditev je imela dober obisk, finančni uspeh pa je ostal nezadovoljiv.

K lepemu moralnemu uspehu prireditve sta posebno pripomogla g. Kolenc, učitelj iz Zagorja, in g. Forte iz Kotredeža, ki sta v glavnem vodila komisijo pri razdelitvi nagrad.

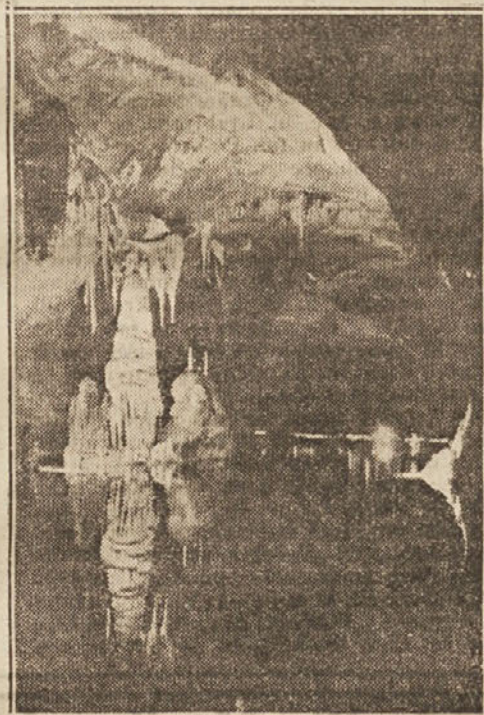
Prirodne krasote Križne jame

Nova vas pri Raketu, v juliju.

V bližini imamo prelepo Križno jamo, ki je pravo čudo prirode. Zaradi tega je tudi za naš kraj čedalje večje zanimanje. Pravkar je dokončal svoja raziskovanja v tej jami priljubljeni raziskovalec jam, g. Dolar Ivan iz Kočevja. G. Dolar je bil tudi prvi, ki se je oprijel raziskovanja Križne jame z vso ljubeznijo in jo do potankosti raziskal. Sedem mesecev je hodil vsako soboto in nedeljo k nam in študiral Križno jamo.

Vse najlepše dele jame je g. Dolar fotografiral. Po slikah sodeč je Križna jama praveca biser in ena največjih privlačnosti loške doline. Najlepša so jezera v etažah in izredno lepi so kapniki. Globlje v jamo občinstvo za zdaj ne more, ker je treba s čolnom prebroditi obsežno jezero. Čolnov pa za občinstvo še ni na razpolago.

Te dni je dospela nova skupina jamarjev pod vodstvom inž. Kočevarja iz Ljubljane, ki opravlja v jami zdaj geometrijska dela. Ko bo jama odprta tudi za širše občinstvo, bo s tem odprt nov prelep vir za vse ljubitelje prirodnih čudežev.

Najlepša skupina kapnikov »Trije modri« ob jezeru Križne jame.

Koncert šestletnega vijolinista

V soboto zvečer je na vrtu restavracije Union nastopil med koncertom vojaške godbe tudi šestletni violiniš Edvard Pečarič. Deček je še nepismen, ker ne obiskuje še osnovne šole. Dasi je tudi telesno bolj šibak — saj mu nihče ne pripisuje niti 5 let starosti — je vendar duševno zelo razvit in zlasti nadarjen za glasbo.

Mali Edvard Pečarič je rojen 1929. v Tivatu (Boka Kotorska). Starši imajo v Tivatu skromno gostilno. (Ni tedaj res, kar so pisali tudi nekateri naši listi, da je sirota brez staršev.) V Tivatu je tudi naša mornariška godba, pri kateri je kot muzičar narednik g. Al. Kolman, rodom Sevnčan, Gosp. Kolman je študiral glasbo v Gradcu. Ta je izsledil nadarjenega dečka in nagovoril starše, da so mu kupili violino. Sam je pa prevzel nalo-

go, da bo dečka poučeval. Poučuje ga 10 mesecev in je mali Edvard v tem kratkem času pokazal izreden talent in muzikalno nadarjenost. Se razume, da ne moremo od 6 letnega otroka pričakovati dovršenega koncertnega nastopa in govoriti o tehniki itd. Mnogi so gotovo pričakovali kaj več, vendar nam je sobotni nastop malega Pečariča dokaz, da imamo na pragu bodočega odličnega violinskega umetnika. Velika napaka je pač bila, da se je nastop vršil na prostem, kjer ne pride do pravega izraza in veljave violina in ne klavir.

V soboto nam je mali umetnik zaigral: J. Hasse: Dva plesa; I. Boure: A dur II. Menueti. C dur; Schubert: Serenada; Bounconini: Rondeau. D dur; Beethoven: Ljubavna pesem.

Mali umetnik je stal na klavirju, ker bi se ga drugače ne videlo, in spremljala ga je naša odlična pianistka gđ. Kraševčeva. Gosp. Kolman nam je iztaknil talent, ki nam bo še v čast in ponos.

Sedaj ima še sam z njim truda, toda mali Pečarič bo kmalu prišel v glasbeno šolo, ker je neki mecen iz Zagreba dal na razpolago 60.000 Din za njegov nadaljni študij.

Lep Unionski vrt je bil poln občinstva, ki je malega umetnika z navdušenjem pozdravljalo, in poklonjen mu je bil tudi lep sopek svežih cvetlic.

Po dovršenem koncertu je sedel mali umetnik na kolenih svoje »partnerice«, gđ. Kraševčeve, ki ga je ljubko božala.

Mali umetnik se je večeraj odpeljal s svojim učiteljem Kolmanom na Bled, kjer namerava nastopiti pred. Nj. Vel. kraljico Marijo.

Nar. posl. dr. Koce med narodom v Beli Krajini

V soboto in nedeljo je uporabil nar. poslanec kaj dobro uveljavil tako v finanč-v Belo Krajino med svoje volilce. Na hitro roko sklicani sestanki so bili nad vse močno obiskani in je vladalo zanje največje zanimanje. Ker se je naš novi poslanec kaj dobro uveljavil tako v finančnem odboru, kakor tudi v narodni skupščini.

V Semicu se je zbralo kljub temu, da je bila sobota popoldne, mnogo ljudi, ki so poslušali z največjim zanimanjem izvajanja poslance dr. Koceta in ki so ga burno nagradili z največjim odobravanjem za njegov govor. Nato so zastopniki občine in vasi prosili za posredovanje pri prošnjah, ki se tičejo največ zgradbe kapnic, napajališč in kategoriziranja cest.

Zvečer je bil sestanek v Črnomlju. Gostilniški prostori Skubčeve gostilne so bili mnogo pretesni in množica ljudi je poslušala poslančeva izvajanja zunaj. Dr. Koce je opisal delo skupščine, ki gre za tem, da se zboljšajo naše denarne prilike, ki bodo poživile in razgibale delavnost in produktivnost, ki je zaradi zavožene finančne politike takorekoč omrtvela. Razvil je načrt možnosti saniranja našega gospodarstva. Govornik je bil večkrat z odobravočnimi medklji navdušeno prekinjen kot dokaz, kako v živo so zadele njegove besede. Tako stvarnih izvajanj niso bili doslej Belokranjci navajeni in zato ni čuda, da si je ponovno osvojil srca svojih, na robu obupa stoječih belih rojakov. Zato se mu je v prisrčnih besedah zahvalil mestni župan g. Müller v imenu volilcev in čevljarji mojster Rajmar v imenu čevljarjev za njegovo delo pri ustanovitvi produktivne čevljarke zadrage, ki naj pomaga obubožanim obrtnikom zopet do skromne skorje kruha, ki mu ga je odzvela industrija.

V nedeljo je imel sestanek v Loki pri Črnomlju, v Dragatušu, na Vinici in v Starem trgu. Povsod je bilo mnogo ljudi, ki so z največjim zanimanjem poslušali njegova izvajanja. Značilno je, da je imel v Dragatušu zelo dobro obiskan sestanek na prostem pod vaško lipo. Po govoru so posamezniki predložili razne prošnje. Na Vinici je bila šolska soba natlačena in je bilo med udeleženci tudi precej Hrvatov. Stvarnim izvajanjem govornika je sledilo odobravanje brez besedice ugovora. Nad vse pa je bila prisrčna manifestacija, ki so jo priredili rojaki dr. Kocetove rojstne vasi Stari trg. Tam se je zbralo pred slavolokom mnogo ljudstva, zastopniki korporacij in postrojena gasilska četa. — Poslančeva izvajanja na imponantnem shodu so bila spremljana z navdušenimi ovacijami, ki so bile dokaz, kako tesno in prisrčno je povezan dr. Koce s svojimi rojaki. Večina vseh prošenj, ki so jih posamezniki ali občinski odbori predložili poslancu, se tičejo preskrbe vode in zboljšanja cest, kar znači, da nima danes Bela Krajina niti najprimitivnejših živiljskih pogojev in da je najnujnejša potreba, da se narodu takoj pomaga. Obisk poslance je napravil na narod najboljši vtis, ker je pokazal, da hoče obdržati stike z narodom tudi — po volitvah ne pa kakor je bila doslej navada, da so belokranjski poslanci bolj po redkoma prihajali med narod. —

Njegovo dosedanje udejstvovanje v finančnem odboru navdaja na robu propada stoječ narod z največjim upanjem, da se bo za črnomaljski srez tudi le nekaj naredilo in da bo prišel in narod i živina vsaj do vode.

Opozarjamo zlasti volilce iz črnomaljskega sreza na govor dr. Koceta v skupščini, ki ga prinaša »Glas naroda«.

B. M.

Radio

Torek, 30. julija.

Ljubljana: 12.00 Razni kraji, razne pesmi (revija plošč), 12.00 čas, obvestila, 13.15 reproducirana glasba, 14.00 vreme, spored, borza, 18.00 Otroški kotiček — Striček Matiček, 18.45 Pri palčkih in pri lutkah (plošče), 19.10 čas, poročila, spored, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 Koncert ruskih skladb (izvaja glasb. dr. »Sloga«, 21.00 ruska orkestralna glasba (plošče), 21.30 čas, poročila, vreme, 21.30 za zabavo in za ples (harmonika), 22.30 angleške plošče.

Prijatelji in somišljeniki!
Sklicujte se pri svojih nabavkah na oglase v našem listu!

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Danes predava dr. M. Stojadinović iz Beograda: Vas in mesto, njih pomen in medsebojni odnos v raznih epohah.

× Imenovanje na ljubljanski univerzi. Tajnik zveze jugosl. hranilnic g. dr. Vladimir Murko je na podlagi svojih razprav o finančnih problemih, ki jih je predvsem objavil v Ljubljani, Pragi in Berlinu v slovensčini, češčini in nemščini imenovan za privatnega docenta za finančno vedo na juridični fakulteti. Mlademu tudi v inozemstvu že priznanemu strokovnjaku, ki je sin našega slavnega učenjaka univ. prof. dr. Matija Murka v Pragi, iskrene čestitke!

× Osebna vest. Agronom g. Matko Zemljčič, sin bivšega narodnega poslanca in predsednika občine Slatina Radenci, je na srednji gospodarski šoli v Križevcih na Hrvaškem naredil maturo z odličnim uspehom. Vsa leta je bil najboljši dijak na tej šoli. Maturantu, odličnjaku iskreno čestitamo, želeli mu v njegovem poklicu, še nadaljnjih lepih uspehov.

× V banovinski odbor za strokovne nadaljevalne šole je ban dr. Dinko Puc imenoval za predsednika inspektorja strok. šol g. Presla Mihajla, za član-pa predstavnike ban. sveta g. Rudolfa Golouha, Albina Prepeluha in Ivana Tavčarja, predstavnike strokovnega šolstva gg. direktorja Trgovske akademije dr. Karla Pirjevca in profesorja Tehn. sr. šole Ivana Znidaršiča in ing. Viktorja Turnška, predstavnike ZTOI gg. podpredsednika Josipa Rebeka, člana ZTOI dr. Cirila Pavlina in tajnika ZTOI dr. Ivana Plessa ter predstavnike Delavske zbornice strokovne tajnike gg. Alojzija Leskovška, Vladimira Kravosa in Joška Rozmana. Odbor bo pričel v kratkem delovati.

× Ostavka dubrovniških občinskih svetovalec. Ivo Zec, Marko Macan, Stjeno Bjelovučić in Ivo Banović, vsi štirje občinski svetovalci v Dubrovniku, so demisionirali, češ, da politika občinskega sveta ni v skladu z voljo večine dubrovniških meščanov.

× Vprašanje naših cest. V našem članku pod tem naslovom, ki je bil objavljen dne 26. t. m., smo omenili, da se širijo med kmeti razne govorice, zakaj se popolnoma ne dogradi cesta Sv. Peter—Ložane, in da se dovršitev odlaga zato, ker bi jo dovršitvo te zveze bili prikrajšani avtobusni podjetniki, ki vzdržujejo redni promet na progi Maribor—Sv. Lenart. Glede tega nam sporoča dr. Gorišek Milan, odvetnik v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, da je v cestnem odboru in tudi zainteresiran na avtopodjetju, ki prevaža potnike iz Maribora proti Sv. Lenartu. Zaradi tega pade gorenja obdolžitev naravnost nanj. Nerazumljivo mu je pa, kako je naš dopisnik mogel najti zvezo med graditvijo ceste Sv. Peter—Ložane in avtopodjetjem. Nadalje izjavlja dr. Gorišek, da je nasprotno skušal zastaviti ves svoj vpliv, da se ta cesta dogradi. Dosegel je graditev občinske ceste do Huma radi naprave in pridobitve gradbenega materiala. Vzrok, da se cesta še ni dogradila, leži pa v tem, da cestni odbor sploh nima odločujoče besede pri vprašanju, kaj naj se gradi, temveč odloča o tem banska uprava, ki po mnenju dr. Goriška, res nima onega razumevanja za potrebe levega brega, kakor ga kaže za desni breg.

× Obup nemške emigrantke. V Beogradu je v samomorilnem namenu izpila neki strup nemška emigrantka Lein Lipman. Pred 19 meseci je pribežala z očetom in materjo v Beograd. Živelci so skromno v nekem hotelu, med tem pa je Lein, ki je talentirana slikarica, zaman iskala primerne službe. V bolnišnici so ji izprali želodec in ji rešili življenje. Izjavila je, da se je naveličala takega življenja in da jo je strah pred bodočnostjo.

× Čudež v vodnjaku. V Vrpolju pri Slavonškem brodu imajo svoj čudež. V nekem vodnjaku je neki mladenič zagledal samo Devico Marijo, ki se prikaže tu pa tam po božnjim ljudem. Vrpolje je postala pravcata romarska vas, dan za dnem prihajajo trume okoličanov, ki bi rade videle čudež v vodnjaku.

× Na Savi se je kopalo 20.000 Zagrebčanov. Tudi v Zagrebu je bila nedelja silno soparna. Bila so sicer v okolici žeganja, toda večina Zagrebčanov se je šla kopat na Savo. Hladilo se je ta dan nad 20.000 kopalcev. Kljub temu se je zgodila samo ena nesreča. Utopil je neki mladenič, o katerem še ne vedo, kdo je, ker ni imel v obleki, ki so jo našli na bregu, nobene legitimacije.

× Učiteljico Zorko Segoto so našli. Kakor smo poročali, je pred dnevi odšla z doma živčno bolna učiteljica Zorka Segota iz Zagreba. V nedeljo so jo našli pri vasi Oborovu.

× Roparski napad na Pševem. Neki 24 letni Franc Škerjanc iz Slivnice pri Grosupljem je 20. t. m. vlomil še pri belem dnevu v stanovanje posestnice Franciške Trebarjeve pri Pševem pri Besnici v kranjskem srezu. Iz spalne sobe je iz zaklenjene omare ukradel 2000 dinarjev samih kovancev. Pri dejanju pa ga je zalotila Trebarjeva, ki se je usodnega trenutka vrnila domov. Škerjanc, ki je precej močne postave, pa je takoj, ko jo je opazil pri vratih, udaril z nekim trdim predmetom po glavi, da je Trebarjeva obležala vsa v mlaki krvi. Škerjancu pa se je posrečilo odnesti pete.

× Iz ječe je pobegnil. Iz zapora je v Skoplju ušel 25 letni Kalit Abduramanović iz Preseva. — Iz zaporov okrožnega sodišča v Kumarnovem sta pobegnili cigana 37 letni Munis Kamberović iz Tetova in Alija Rusitovič. Bila sta obsojena zaradi tatvine na dve leti teže ječe.

× Ušel je na svobodo. Ze dalje časa je bil v preiskovalnem zaporu v Varaždinu pečarski pomočnik Josip Jurin. Zaradi bolezni so ga 17. julija morali oddati na zdravljenje v mestno bolnico, še istega dne pa je tu skočil skozi okno stranišča in ušel na svobodo.

Ljubljana

Dnevna pratika

Torek, 30. julija. Katoličani: Avdon in Sen., pravoslavni: 17. julija, Marina.

Dežurne lekarne

Sušnik, Marijin trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 4, Bohinec, ded., Cesta 29. oktobra 31.

* Uredištvu in upravi »Kronike slovenskih mest« sta se preselila v Gosposko ulico št. 15, tel. št. 3999. Opozarjamo naročnike, naj se obračajo odslej na gornji naslov.

* Nesrečen padelec s stavbe. Na Tyrševi cesti je bil zaposlen pri tesarskih delih na neki stavbi 33 letni Janko Dimić, tesarski pomočnik pri mojstru Mavriču. Po naključju se mu je zlomila deska pod nogami in je padel z večje višine z odra na tla. Pri padcu je tako nesrečno priletel na sekiro, da mu je ta preskela nogo pri kolenu. Moral je v bolnišnico.

Volitve za jesen . . . . . LUTZ
* Karambol dveh tramvajev. Na Poljanski cesti pri poljanski gimnaziji sta se morala včeraj okrog 1. popoldne srečati tramvaja. Zaradi nepravilno postavljenega tira pa sta se znašla oba tramvaja tako rekoč v bratskem objemu, namesto da bi se drug drugemu lepo izognila kakor ponavadi. Ljudje, ki so bili v tramvajih, so se nemalo pretresli, težje praskе pa je dobila 20-letna Marija Pavlica iz Ciglerjeve ulice v Mostah, katero je prepegljal rešilni avto v bolnišnico, vendar pa jo je lahko po nekaj urah zapustila in odšla v domačo oskrbo. — Rešilni avto je istočasno prepeljal v bolnišnico zaradi zlomljene rok 22-letno Marijo Odar, uslužbenko na orožniški postaji v Bohinjski Bistrici.

* »Tabor«. Pevski zbor ima v sredo dne 31. julija pevsko vajo. Prisotnost vseh pevcev in pevk je nujno potrebna. — Pevovodja.

* Društvo »Tabor« priredi 7. oktobra t. l. ob obletnici tragične smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja **cerkveni koncert** v cerkvi Marijinega Oznanjenja. Bratska društva vljudno prosimo, da blagohotno upoštejajo ta datum. — Odbor.

* Na Begunjščico pojdemo v nedeljo dne 4. avgusta t. l. Podružica SPD Radovljica bo tega dne praznovala 40 letnico obstoja, obenem pa bo počastila spomin svojega častnega člana blejskega lekarnarja Hugona Roleka, ki je izgubil življenje pri požigu Narodnega doma v Trstu. Izkažimo čast narodnemu mučeniku! — Organizatorno-propagandni odtsek S. j. e. u., Ljubljana.

* Lažni detektiv in tat. Posestniku Francu Petanu iz Sp. Pohance št. 7, občina Artiče iz sreza Brežice je 38 letni Stefan Novak iz Zagreba in pristojen v Globoko, ukradel 10. julija zlato 14 karatno ameriškansko uro z dvojnimi pokrovom in v notranjem pokrovu z monogramom »F. P.« in z imenom »Elgin«. Novak je nastopal in se izdajal okrog ljudi tudi za detektiva iz Zagreba in na tak način celo izvršil lišno preiskavo, češ da išče v hiši razbojnika Omerzo. Resnični detektivi pa se zdaj zanimajo podrobneje zanj.

* Dve tatvini koles. Iz delavnice tvrdke »Desa« na Tyrševi cesti 24 je bilo ukradeno 24. t. m. mizarju Francu Štruklju z Viča 600 dinarjev vredno že staro moško kolo z evid. št. 6486. — Istega dne pa je neznaec pri jasnem dnevu izmaknil mehaniku Ivanu Korušinu z Gline 1000 dinarjev vredno zelo dobro ohranjeno moško kolo znamke »Peugeot«.

* Petindvajseta kazen ga čaka. Lani je bilo 25. avgusta v Stožičah ukradeno Alekseju Cenkju iz kleti dvojkolo in je bil dejanja

takoj osumljen neki Fran Serak, kateremu so te dni prišli na sled. Serak je že star znaec pri policiji. Te dni so pri njem našli nekaj ogrođja, od katerega pa je boljše dele že prodal. Na vprašanje, zakaj je vzel kolo, se Serak zagovarja, da je dejanje storil v pijanosti. Predan je bil sodišču, ki mu bo po svoji presoji odmerilo že petindvajseto kazen.

* Dve tramvajski nezgodi. V nedeljo popoldne je prišlo na Glincah da manjše nezgode. Samo duha prisotnosti avtomobilista je pripisati, da ni bilo hujšega karambola. Po Cesti IX. je namreč pripeljal neki avtomobilist in prišel pri Kramarjevi gostilni na Tržaško cesto. Po Tržaški cesti pa je prav tedaj privozil tramvaj in je grozila neizogibna nesreča, da bosta tramvaj in avtomobil z vsilo silo trčila ter se razbila. Avtomobilist avtomobila ni mogel več zavreti, pač pa ga je

še pravi čas z vsilo silo pognal čez tračnice. Posrečilo se mu je, da je odnesel še zdravo kožo, tramvaj pa je vseco zadel v zadnji del avtomobila in razbil blatnike ter avtomobilsko luč, tako da bo lastnik avtomobila trpel tudi nekoliko škode.

Do podobne nezgode s tramvajem je prišlo tudi v Šiški na Celovski cesti. Po Lepodvorski cesti je namreč privozil hlapec mesarja Dolničarja ter krenil na Celovsko cesto, po kateri je prišel nasproti tramvajski voz. Konj se je prestrašil tramvaja ter se je odtrgal od voza, na katerem je bilo meso za tri, hlapecu pa se je posrečilo, da je še pravi trenotek odskočil. Tramvaj je mesarski voz popolnoma razbil in razmetal meso po tleh. Škode trpi mesar Dolničar okrog 1000 dinarjev.

Maribor

Mariborski tekstilni delavci v borbi za življenski obstanek

Maribor, 29. julija.

Stavka delavstva v tekstilni tovarni Rosner in drug je zavzela mnogo večji in ostrejši obseg, kakor se je prvotno pričakovalo. Delavstvo se popolnoma pokorava medstrokovnemu odboru, ki vodi stavko. Priznati moramo zadovoljivo dejstvo, da se delavstvo zaveda potrebe in važnosti stavke ter se solidarno drži navodil svojih delavskih organizacij.

Tako se je danes dopoldne zbrala pred mariborsko Delavsko zbornivo večstoglava množica delavcev in delavk, ki se je že pripravljala na večerni sestanek. Ob 18. uri zvečer se je delavstvo zbralo v dvorani Delavske zbornice na sestanku, katerega je vodil tajnik mariborske ekpoziture Delavske zbornice g. Čeh. Kot prvi govornik je nastopil tajnik NSZ g. Kodrič in poročal o poteku stavke. Odložno je zavrnil klevete podjetja, češ, da je stavka le komunistična, nikakor pa ne delavsko mezdno gibanje. Značilna je bila izjava neke delavke, da raje poginejo brez dela, kot pa pri delu od gladi. Govorniku, ki je žel za svoja izvajanja burno odobravanje, je sledil tajnik Strokovne komisije g. Vidovič, ki je dopolnil izvajanja svojega predgovornika in pozival delavstvo k solidarnosti. Namen današnjega večernega sestanka je bil s skrajnimi silami preprečiti delo stavkokazov, da bi tudi onih trideset delavcev, ki še tlačanijo podjetju, stopilo v solidarno stavko.

Ob tej priliki naj odločno zavrremo, neoljalno in delavstvu skrajno škodljivo poročanje, »Slovenca«, ki pravi v svojih poročilih, da stavka le tretjina delavstva. V slogi je moč in v tem smislu želimo delavstvo pri borbi za njegove pravice najboljših uspehov!

* Kino Union: Danes izborna veseloirga »Ničesar brez ljubezni« (Bog v Nico) z Elzo Elster, Georg Aleksandrom in Teo Lingenom.

* Grajski kino: Danes premiera vefilma »Casanova 20. stoletja« v glavni vlogi Maks Baer in njegov tekmeec Primo Carnera. Pri de »Nana«, v glavni vlogi Ana Sten. Globoko znižane cene.

Neumestno poročilo tik pred Mariborskim tednom. Ljubljanski »Slovenec« prinaša v nedeljski številki, in to z velikimi črkami, za Maribor naravnost žaljiv naslov: »Maribor — dolga vas.« Mislimo, da bi moralo biti ljubljansko časopisje tik pred Mariborskim tednom nekoliko bolj kolegijalno. Kaj naj si misli obiskovalec Mariborskega tedna, ko čita razne propekte in primerja to z gornjim »Slovencem« naslovom, o tem naj sodijo Mariborčani sami.

IV. „Mariborski teden“ 3.—11. avgusta 1935.
Revija nacionalne produkcije. Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, vinska, vrtnarska, fotoamaterska, propagandna, turistična itd. 3.—4. VIII. mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov. 9.—11. VIII. plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku.
Velika razstava slovenske umetnosti
50% popust na železnicah od 1—15. VIII. 1935.

KMECKI MAGAZIN
Ljubljana, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma)
Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar, obiščite to trgovino

---

Razpis
Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo obnovitveno vzdrževalnih gradbenih, t. j. židarskih, kleparskih, krovskih, mizarskih, pečarskih, ključavniciarskih, vodovodno-inštalacijskih, plinsko-inštalacijskih, soboslikarskih, plesarskih in parketarških del v svojih stanovanjskih hišah v Mariboru.
Končni dovršitveni termin vseh razpisanih del je določen za dan 30. oktobra 1935.
Vsi razpisni podatki, proračuni, gradbeni pogoji in načrti objektov so interesentom na razpolago in na vpopled pri podpisnem uradu v Ljubljani, Gajeva ulica št. 5/II, gradb. odd., in sicer od dne 29. julija t. l. dalje, kjer morejo ponudniki dvigniti razpisne pripomočke proti odkupu z zneskom Din 50.—
Pravilno sestavljene nekolokovane ponudbe je zapечатene vložiti do dne 17. avgusta 1935 pri gradbenem oddelku zavoda v Ljubljani, kjer je položiti tudi 5% vadij.
Obravnava ofert ni javna ter si pridržuje zavod pravico oddaje del komurkoli izmed ponudnikov, ne glede na višino ponujene cene.

MALI OGLASI
Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

PROTI KURJIM OČESOM. Kdor si želi boljšega pedikerja, je na razpolago cenjenemu občinstvu pediker Avbelj, kopalnišče Okrožnega urada, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

VEČJE POSESTVO NA GORENJSKEM PRO-DAM. Hiša z gospodarskim poslopjem, 5 orolov oranice pol ha gozda. Posestvo leži 10 minut od železniške postaje. Primerno za upokojence. Ponudbe pod šifro »Idilac« na upravo »Glas naroda«.

DOBRO IZVEZBANA PISARNISKA MOČ išče nameščenje v trgovskem ali industrijskem podjetju. Imam večletno prakso, sem navajena intenzivnega dela. Cenj. ponudbe na upravo pod »Pridnac«.

KAKTEJE-MLADICE na prodaj. Imam večje število mladih kaktej-bunkie na prodaj. Naslov: Dolenjska 18, I.

SKLADIŠČNIK z več let prakse, veče slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, pošten in zanesljiv išče primerne zaposlitve kjerkoli. Ponudbe na oglasni oddelek »Glas naroda« pod »Kavcije zmožen«.

Slike naših narodnih noš

S časom so se naše narodne noše tako izpremenile in pokvarile, da jih bomo morali podvreči najstrožji korekturi. Iz neznanja so ženske same ustvarjale noše, ki pristinim niti od daleč niso več podobne, na drugi strani so jih pa prav zelo pokvarile tudi razne nepoučene šivilje in vezilje. Na prireditvah vidimo že take noše, da jih lahko brez pomisleka imenujemo maskare. Zato moramo poiskati vire iz časov, ko je bila narodna noša pri nas še v vsakdanji rabi, in po njih kopirati, kar napravimo novega. Kakor smo nekdaj očistili jezik, tako bomo morali postopati tudi pri nošah, da iz najrazličnejše navlake in fantastičnih potvorb spet izluščimo to častitljivo dedščino v vsej pristnosti in značilnosti. Sicer imamo že v Valvasorju opisane naše noše in

Najstarejša slika Gorenjke, ki je izšla v Herrmannovi knjigi in jo je leta 1780. zanjo narisal ljubljanski slikar Herrlein.

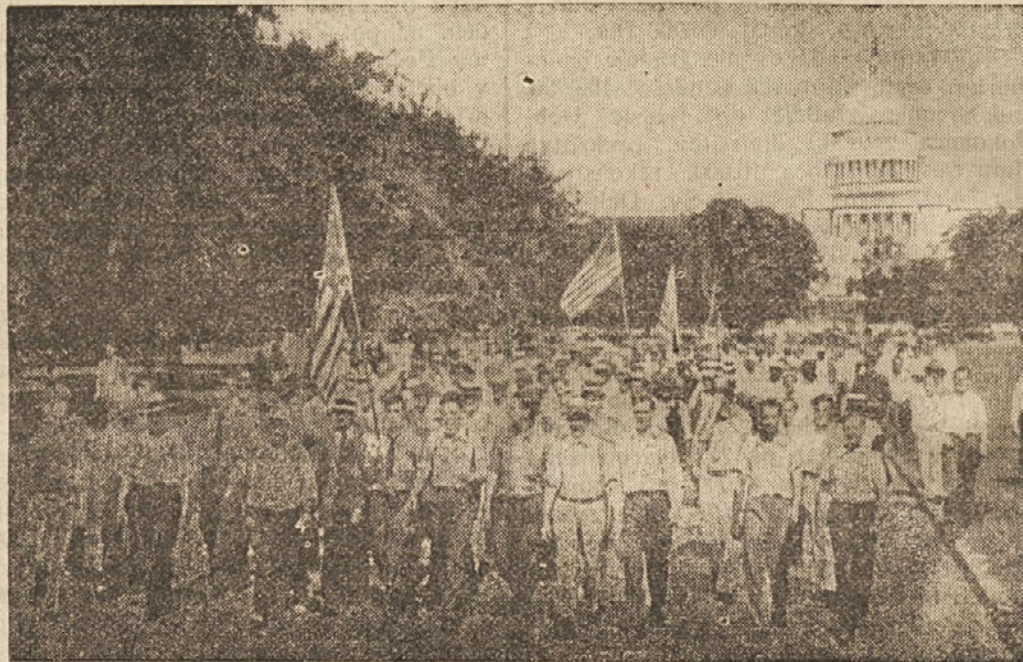
tudi nekaj slik, vendar pa so te noše že izginile, da jih danes skoraj ne moremo več uveljaviti, ker jih nič več ni ohranjenih.

Zelo malo je ohranjenih stvari pred 18. stoletjem, zato pa je to stoletje prav bogato in tedaj smo dobili od Marka Pohlina in Linharta tudi prve točnejše opise naših narodnih noš. Na žalost nista svojim opisom priložila slik, zato nas je pa odškodoval Nemeč B. Fr. Herrmann v svojem »Popotovanju po Avstriji, Štajerski, Koroški, Kranjski itd.« Menda pred njim in za njim še nikdo ni tako zelo pohvalil Slovencev, predvsem pa Gorenjke, kako so zdrave in lepe ter pošene, posebno pa snažne in čiste! Po naših krajih je popotoval leta 1870., a njegova se-

daj zelo redka knjiga je izšla na Dunaju 1784. Za njegovo delo mu je ljubljanski slikar Herrlein narisal Kranjca in Kranjico. Ta dva bakroreza sta prvi sliki naše narodne noše, ki sta tudi zanesljivi in po teh dveh bakrorezih so tudi drugi pisatelji dali napraviti več posnetkov za svoje knjige. Za njim je spet prišel tujec, namreč B. Hacquet, ki je tako mnogo storil za naš narod in deželo. Leta 1801. je v Lipskem izdal svoje slavne »Slike in opise jugozahodnih in vzhodnih Vendov, Ilirov in Slovanov«. V obliki velike četvorke je svojemu delu priložil dolgo vrsto bakrorezov, ki mu jih je napravil Geisler in so vsi na roko kolorirani. V tem delu imamo slike Ziljanca in Ziljanke, Kranjca in Kranjice, Dolenjca in Dolenjke, Ko-

čevarja in Kočevarico. Čiča in Čičko, Istrana in Istranko ter druge noše naših sosedov. Večino teh slik je porabil Francoz Bretton v svojem opisu Ilirije in Dalmacije, ki je izšla tudi v dveh nemških izdajah, zadnja pa leta 1830.

Brez dvoma je Hacquet zanesljiv, kar na vsak način lahko trdimo tudi o prekrasno koloriranih bakrorezih, ki jih je Francoz Bertrand de Moleville priložil v folioformatu svojemu velikemu delu o nošah dednih avstrijskih dežel, ki ga je leta 1804. izdal v Londonu. V tem delu je tudi 7 slovenskih narodnih noš in opisane so tako točno, da za avtorjem nehote slutimo Zigo Zoisa. Tako imamo torej od 1780 dalje več velikih publikacij z mnogimi slikami naših noš, obenem

Pohod ameriških vojnih invalidov

Ameriški vojni invalidi so se ponovno napotili v Washington, da izvojujejo svoje pravice.

Italijanske demonstracije proti Angliji in Japonski

je pa po naših božjih potih, kakor n. pr. na Zalostni gori pri Mokronogu ohranjenih prav mnogo motivnih slik iz te dobe z najrazličnejšimi nošami.

Sami tujci torej skrbje za ohranitev naših noš in tudi največje delo o obleki naših prednikov nam je zbral in ohranil tujec ali recimo brat Poljak Emil Korytko. Najel je pred 100 leti slikarja Franca Kurza pl. Goldsteina, da mu je naslikal slovenske narodne noše. Korytko jih je imel namen priložiti svojim slovenskim narodnim pesmim, vendar ga je prej vzela smrt. Najprej sta izšli po teh originalih dve Blumovi litografiji »Kočevski pastirci« in »Predicci«, nato je pa Leopold Kordeš leta 1844. priložil svoji »Carniolijci«, ki jo je tiskal in zalagal tiskar Jožef Blasnik 12 koloriranih Zehmayerjevih bakrorezov po Goldsteinovih originalih, kjer je za bakroreze uporabil večino Goldsteinovih slik. Slovenci so se tedaj za te izvrstne slike kar stepli, da so danes že največja redkost. Zato jih je pa leta 1863. izdal Jožef Blasnik v drugi litografskem pretisku, ki so tudi ročno kolorirane in posnete po prvi izdaji. Blasnik je prestavil samo še slovenski tekst. Tudi te slike so danes že zelo redke in zato moramo biti prav hvaležni J. Blasniku nasl. univerzitetni tiskarni in litografiji d. d. v Ljubljani, da je založila dobre reprodukcije teh slik v obliki razglednic.

Razglednice nam predočajo ženske in moške noše iz Trnovega, Krakovega, Šiške ter sploh iz okolice Ljubljane, nadalje iz Smlednika, Skofje Loke, Polhovega gradca, Bohinja, Vipave in Prema in Notranjskem, iz Osilnice pri Kočevju in iz Poljan na Dolenjskem Dvanajst različnih moških in trinajst različnih ženskih noš, kakršne so pri nas nosili pred 100 leti, je pač dosti, da se lahko pravilno oblečemo, pri tem je pa važno posebno to, da ne bomo več vsi skoraj enaki, kakor sedaj. Pri pregledovanju teh slik se bo marsikdo spomnil še na kak starinski suknjič ali klobuk, kožuh ali »zlahtno jopce« ter bo te zavržene stvari spet poiskal. Tako bodo spet prišle do veljave najrazličnejše naše noše in marsikaj redkega bo ohranjeno, kar bi se drugače izgubilo. Slike so bile narejene pred pičlimi sto leti, ko je bila taka noša še v splošni rabi in so zato slike popolnoma zanesljive!

Predvsem je dolžnost šol, zlasti pa učiteljske šole, da svoje gojence in gojenke pouči o narodnih nošah. S pomočjo opisanih razglednic, ki vse skupaj veljajo le 10 Din, bo to prav lahko, obenem ima pa tudi Sič v svoji knjižici o nar. nošah podrobno razlago teh slik. Slike bi morala imeti vsaka šola in tudi vsaka organizacija, ki pri prireditvah računa na sodelovanje nar. noš, da namesto svečanosti in slavnosti ne bomo več prirejali maskarad. Tudi tujsko prometni faktorji naj prešturirajo te slike, da tujcem ne bodo več kazali našemarjenih tirolskih in bavarških natakarič, temveč naše prave brhke deklince in stasite fante, košate matere in ponosne očete. Noše, ki v glavnem ne odgovarjajo tem oblikam, bi morali pri vseh prireditvah izločiti brez usmiljenja!

Miha: »Kako pa, da si tako shujšal, Tone, odkar se nisva videla?«
Tone: »Križa, križac —«
Miha: »Gre v trgovini narobe?«
Tone: »Oh, kaj še! Le — oženil sem se.«

Emil Vachek: Kri ne kliče po maščevanju...

Bernard je ni slišal in je histerično nadaljeval. »Veš, Sabina, gnoj, ki je izviral iz te rane, je imel nepretrgan pritok in mi je zastupil vse. Tudi kadar sem te poljubljaj, sem mislil na te ljudi. Mislil sem tudi že na to, da bi se postavil na križišče cest in povedal, kaj sem storil. Ampak prav to je; kaj naj storim?«

Zdaj so švigali biski drug za drugim, nebo se je izpraznilo s strašnim donenjem. Sabina je vselej umirala od groze, kadar je bila nevihta. Snopi električnih žarkov, ki so sirovo treskali na zemljo, in pogledi na mlajša drevesa na vrtu, ki so se pripogibala skoraj do tal, so jo neizmerno razburjali. Zdaj se je to v njej spajalo z grozo pred ljubčkom in pred sodiščem. Zdelo se ji je, da zblazni. Pri nekem oslepujočem blisku jo je Bernard ostro pogledal in iz njenega izraza je spoznal, da je proti njemu. Postal je smrtnobled. »Poslušaj Sabina«, je rekel očitajoče, »ne smeš samo molčati. Svetuj mi, kaj naj storim!«

Čuteča bolesten poudarek v njegovih besedah, je dvignila Sabina nehote roko, da bi mu jo položila na lase. Toda roka je ni hotela poslušati, bila je kakor hroma. Zastokala je in čez nekaj časa je poskusila še enkrat. V svojo grozo je spoznala, da se ga res ni mogla dotakniti. Kakor da je kužen. Bernard je poskočil. Boj Sabine z neposlušno roko ni ušel njegovi pozornosti. »Sabina, ti si proti meni!« je vzkliknil. V tem je treščilo nekje tako blizu, da se je uta strešla. Bernard tega ni slišal. Zatulil je: »Ti me zaničuješ!« Sabina si je zastrla oči pred oslepujočo svet-

lobo in pred njegovim glasom ter zašepetala: »Ne, ne vem... ne vprašujte me zdaj, Bernard.«

»Sabina, ti me vikaš«, je vzkliknil z grozo.

»Ah ne, jaz vas ne vikam«, je odgovorila Sabina ter zaplakala. Hkrati so začele na streho ute padati težke kaplje. Dvignila je glavo: »Bernard, kako ste mogli to storiti?« je žalostno vprašala.

»To je vprašanje, do katerega imaš pravico«, ji je divje odgovoril. »Toda nimaš pravice puščati me brez nasveta, ko te prosim zanj.«

Sabina je povesila glavo. »Vem«, je rekla tiho. »Bernard, opraviči me in odpusti mi, če moreš. Od groze sem vsa zmedena. Bernard, ali se spominjaš, kako sem te takrat vprašala, ali si preli človeško kri. Ali se je zgodilo to šele pozneje?«

Bernard je odkimal: »Ne, zgodilo se je že prej, Sabina. Lagal sem ti takrat. Očital sem si to, a zdaj vem, zakaj sem to storil. Slutil sem, kaj bi mi bila rekla, če bi ti bil priznal. Ali pa se morda zato tako jezis name, ker sem se ti takrat zlagal?«

Sabina je zmajala z glavo. »Zaradi tega nisem huda, Bernard.«

Vihar je planil na vrt in strgal s strehe ute kos lepenke, jo nesel v vrtincu čez ves vrt in, ko je nenadno izpremenil smer, jo je vrgel zaljubljenca pod noge. Sabina je poskočila ter si zakrila obraz. »Ne morem govoriti, ne morem misliti, kadar je vihar«, je zastokala. Bernard jo je prijel za roko. »Toda zame je to prevelike vrednosti«, je rekel. Moram izvedeti resnico, moram jo izvedeti takoj. Če se ne huduješ name zaradi tiste laži, se huduješ zaradi tistega dejanja.«

Vsa zmučena je Sabina pokimala.

»Huduješ se name tako, da me ne moreš razumeti in da mi tega ne boš mogla odpustiti.«

»Smiliš se mi«, je zastokala.

»To ni odgovor, to je samo izgovor. Sabina, midva se bova vendar vzela. Vprašam te, ali me še hočeš vzeti?«

»D-da«, je zašepetala Sabina.

»Praviš da, a čutiš ne«, je zastokal Bernard. »Čutiš to že zdaj, toda zmedena si in se mi bojiš povedati. Toda, ko boš sama, ko te ne bo težila moja prisotnost, boš to jasno razumela. Nekoč si mi rekla, da je kri firnež, ki se ne da zmiti. Ali je bilo to tvoje prepričanje?«

»Ne... Da... Morda...«

»Ne — da — morda...« je bridko ponovil za njo. Naglo jo je zgrabil za roko ter jo tako stisnil, da se je komaj premagala, da ni zakričala. »Tega vendar ne bom razlagal, da sem storil to z dobrim namenom. Poznaš me tako dobro, da bi bila razlaga odveč. Toda jaz hočem gotovost o tvojih čustvih. Sabina, poljubi me!«

Sabina se je nehote odmaknila. »Zakaj hočeš to?« je zastokala.

»Imam vzroke za to«, je odgovoril. »Sabina, če me poljubiš, bom vedel, da si me razumela in da me imaš resnično rada. Da se ne boš nikoli povračala k temu in da me ne vzameš iz negotovosti ali iz usmiljenja. Da ne boš pozneje, ko bova mož in žena, kadar me boš pogledala, čutila, da sem izgubil na teži...« Pomolčal je, potem pa mučno pristavil: »Če me ne poljubiš, bo to tudi jasno.« Stal ji je nasproti dolgo, minuto, celo večnost in oslepujoč blisk je lovil drugega in vrt se je tresel pod bičem dežja, ki se je slednjič prignal. Sabina je bila bleda kakor smrt. Ni se bojevala s seboj, vse je bilo vendar odločeno, toda ni imela poguma, da bi zbežala. Slednjič je Bernard povesil oči. »Dobro, Sabina«, je rekel tako tiho, da ga je komaj razumela, »če moreš, mi odpusti, ker sem ti uničil del življenja.«